

YAPS.

Ne-am gândit la toate cu

Andrei & Rex

Acest rucsac îi
aparține lui: .....

Dragi copii,

Astăzi este o seară specială pentru Andrei și sora sa mai mică. Pentru prima dată, cei doi au voie să rămână singuri acasă. Părinții au mers la două case în apropiere, la ziua de naștere a vecinului lor, Popescu. Andrei și sora lui mai mică preferă să rămână acasă și să se uite la televizor. „Voi veni să vă aduc o felie de tort”, le promite tatăl.

Așadar Andrei și sora sa se fac comozi în fața televizorului. Deoarece cu o zi înainte Andrei a fost cel care a decis la ce program se vor uita la televizor, astăzi este rândul surorii lui. Ea ar vrea să se uite la știri. Însă ce văd cei doi acolo? Imagini cu străzi inundate, copaci scoși din rădăcină și autoturisme din care se mai vede doar capota. Și asta nu e undeva departe, ci în satul Vințu de Jos.

Vințu de Jos se află la doar câțiva kilometri distanță de locul unde trăiește Andrei împreună cu familia sa. Se spune la știri că un râu mare, care curge lângă Vințu de Jos, s-a revărsat peste mal din cauza ploilor abundente, lăsând localitatea sub apă. „Deși orașele din vecinătate au rămas în mare parte cruțate de inundație, se poate produce o pană de curent pe o suprafață mare. De aceea, toți cetățenii ar trebui să ...”. Copiii nu mai aud ce altceva a mai spus reporterița, căci brusc, televizorul s-a oprit. Și lumina la fel. „E pană de curent, de-aceea stăm pe întuneric.

Probabil că nici telefonul nu funcționează”, spune Andrei neliniștit. Sora sa s-a ghemuit fricoasă mai aproape de fratele ei. „Ce este o catastrofă?” îl întreabă ea pe Andrei. Andrei ridică din umeri, în semn că nu știe.

Deodată, o lanternă luminează în întuneric. Sunt părinții lor. Tatăl ține în mâini o farfurie plină cu tort.

„Nu trebuie să vă fie frică, suntem pregătiți pentru o catastrofă. Și în timp ce mama lor aprinde lumânări și focul în sobă, tatăl le explică ce este o catastrofă.

Vă dorim distracție plăcută la citit, la dezlegat ghicitori și la descoperit!

Andrei
ANDREI

Ce este o catastrofă și cine ne ajută?

Folosim cuvântul „catastrofă” pentru a exprima că s-a întâmplat ceva grav pentru noi, ceva care ne dă peste cap viața pentru o perioadă mai lungă, nedeterminată de timp. Când se întâmplă așa ceva, noi oamenii, mediul nostru, sănătatea noastră și modul nostru de aprovizionare sunt în pericol. În cazul unei catastrofe nu ne mai putem ajuta singuri, ci avem nevoie de sprijinul altora. Ne aflăm într-o situație de urgență. Însă și forțele de intervenție, precum Poliția, Pompierii sau spitalele sunt uneori afectate de o catastrofă. Ele nu mai pot funcționa normal pentru a ajuta oamenii care se află într-o situație de urgență.

Există diverși factori care pot duce la apariția de catastrofe: pe lângă oameni mai sunt și procese tehnice sau de alt tip, specifice naturii. Prin acestea ne referim la o inundație sau la un cutremur, precum și la catastrofe ca, spre exemplu, un incendiu de amploare, o explozie sau un accident în urma cărora substanțe chimice poluante ajung în sol. Dacă se produce o astfel de situație există experți și personal special, precum Pompierii, Poliția, diverse organizații de ajutor care intervin. Aceștia sunt specialiștii care îi ajută sau îi salvează pe oameni sau care le oferă hrană și apă în situații de urgență. Însă uneori poate dura o perioadă mai lungă de timp până ce ei îi pot ajuta pe toți oamenii, căci nu pot fi prezenți peste tot în același timp. De aceea este important să știi cum trebuie să te porțiezi într-o astfel de situație.

TEST

S-a produs o furtună și acum pivnița s-a umplut de apă. Apa este până la genunchi, iar Andrei nu mai vede podeaua. El vrea să meargă cu cizmele de cauciuc de la scara pivniței până la ușă. Te duci și tu? Bifează răspunsul corect (un singur răspuns este corect!)

- Da, doar este amuzant!
- Nu, deoarece nu știm cât de adâncă e apa și este posibil să fie electricitate prin apă.
- Nu, este posibil ca în apă să înoate rechini.

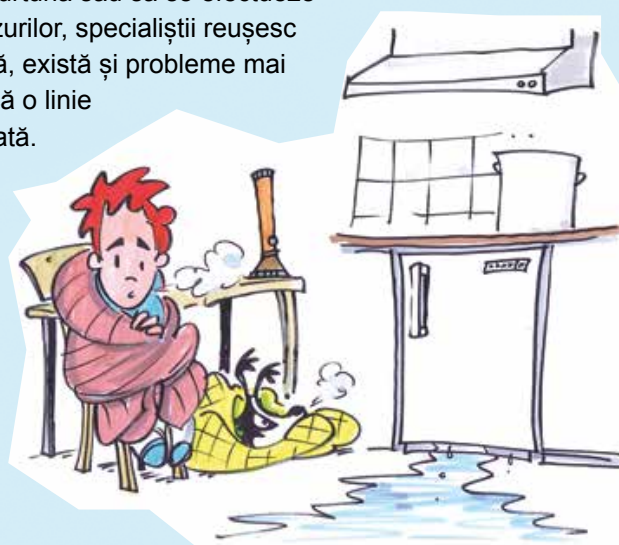
Pană de curent - și acum?

Se întâmplă mai frecvent decât credem: de mai multe mii de ori pe an, curentul se întrerupe undeva în România. De cele mai multe ori se întâmplă doar pentru câteva secunde sau minute sau sunt afectate doar zone restrânse, precum o stradă sau un cartier. Deseori nici măcar nu remarcăm o pană de curent, de exemplu noaptea, când dormim. Dacă aceasta se produce în timpul zilei, atunci se stinge tot ceea ce are nevoie de curent electric: becurile, computerul, mixerul, cuptorul, televizorul.

Aceste întreruperi ne surprind, însă doar rareori ele sunt periculoase.

Există mai multe cauze ale penelor de curent. De exemplu, se poate întâmpla ca linia electrică să fie avariata de o furtună sau să se efectueze lucrări de întreținere. În marea majoritate a cazurilor, specialiștii reușesc să pornească rapid curentul la loc. Uneori, însă, există și probleme mai mari, cauzate de exemplu de inundații sau dacă o linie foarte importantă de înaltă tensiune este avariata. În asemenea cazuri nu este atât de simplu încât populația să fie aprovizionată atât de rapid cu electricitate. Oamenii rămân atunci fără curent pentru o perioadă mai lungă.

O viață fără curent și apă – cum arată ea?

Atunci când se produce o pană de curent, acest lucru înseamnă desigur, pe de o parte, că niciun aparat electric nu mai funcționează. Și acest lucru are urmări: dacă frigiderul și congelatorul nu mai primesc curent, atunci ele nu mai răcesc. La scurt timp după aceasta multe alimente se strică. De multe ori în cazul unei pene de curent nu mai funcționează nici

căldura și nici alimentarea cu apă. Căci este nevoie de curent electric pentru a încălzi apa care circulă prin calorifere. De cele mai multe ori nu mai curge apă la robinet și, mai ales, nu mai este apă caldă. În această situație, în case nu este doar întuneric, ci și frig. Ce să bem, cum să pregătim hrana? Cum să facem baie sau să ne spălăm pe dinți? De aceea este important să fim prevăzători: să avem alimente neperisabile, băuturi, mai ales apă, dar și lanterne, baterii și lumânări, toate acestea sunt importante.

Experții au creat planuri cu privire la ceea ce ar trebui să avem acasă în cazul unei situații de urgență, cum ar fi o pană de curent. Ar fi minunat dacă, împreună cu părinții tăi, ai cumpăra aceste lucruri înainte ca ceva să se întâmple și dacă nu te-ai gândi la toate acestea doar atunci când ceva chiar s-a întâmplat. Ține cont de faptul că nu vei putea găti sau coace în timpul unei pene de curent deoarece nu vor funcționa nici aragazul, nici cuptorul, nici fierbătorul de apă sau cuptorul cu microunde și nici frigiderul. Nu vei putea face spaghete și pizza, nu vei putea găti supă sau prăji șnițele.

Rex știe:

Dacă ai animale de casă, trebuie să ai grijă ca și ele să aibă ce să bea și să mănânce. În astfel de cazuri, hrana uscată este cea mai potrivită pentru animaluțul tău preferat.

Trebuie așadar să alegi alimente care să reziste mult timp fără a fi păstrate la rece și pe care să le poți consuma chiar și reci.

Acestea sunt, spre exemplu, pâinea crocantă, pâinea uscată, fulgii de cereale, legumele la conservă, fructele la conservă, fructele uscate precum stafidele sau caisele confiate, carnea la conservă, biscuiții, sticksurile, sarea, zahărul și mai ales multe băuturi. Apa este cea mai importantă, fie că e vorba de apă minerală sau de apă plată.

Un aparat radio cu baterii și baterii de rezervă suficiente sunt de asemenea necesare deoarece echipele de intervenții pentru situații de urgență îi informează adesea prin radio pe cei aflați la nevoie cu privire la starea lucrurilor. Pe lângă toate acestea este important să ai lanterne de buzunar, lumânări, precum și chibrituri sau brichete, astfel încât să ai cel puțin lumină. Cu toate aceste provizii vei suporta mai ușor trecerea timpului până când revine în sfârșit curentul.

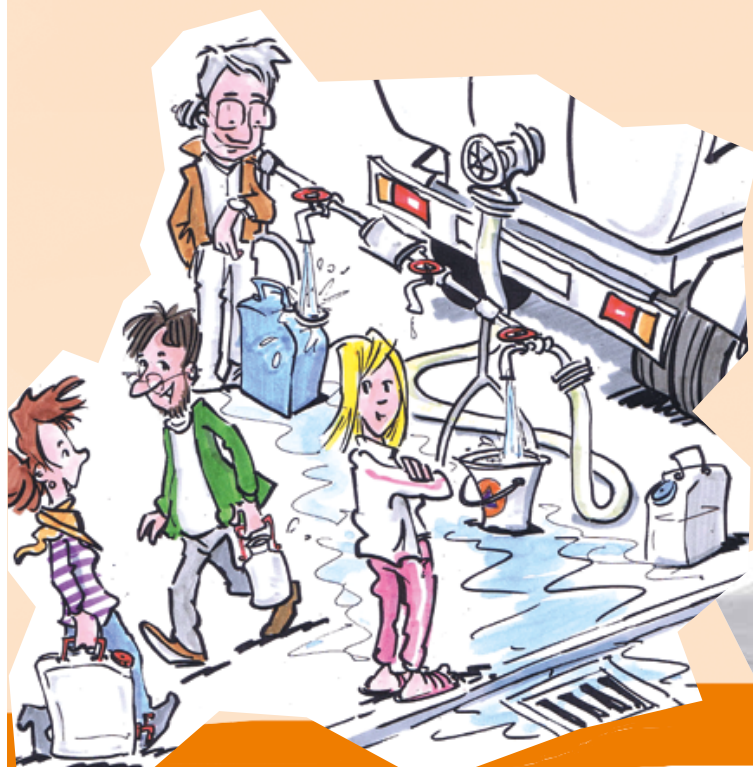
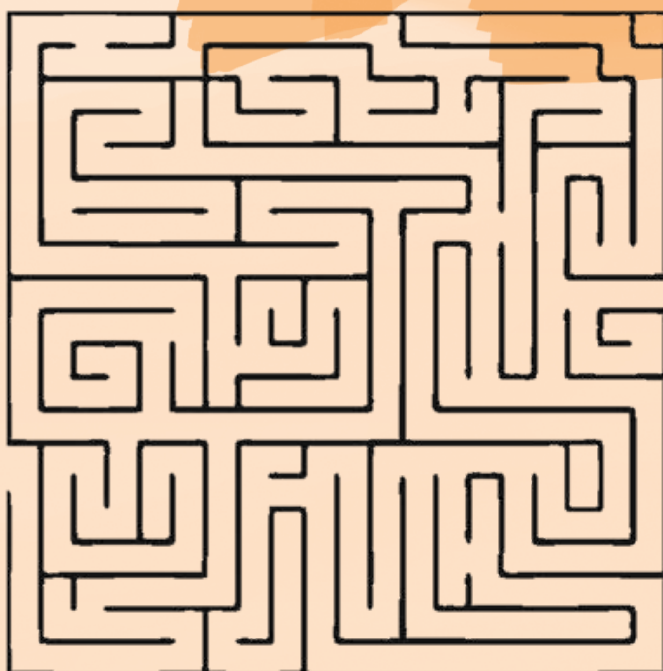

Labirint

s-a întrerupt curentul, iar la robinet nu mai curge apa. Andrei a făcut rost de apă pentru Rex de la o autocisternă de apă. Acum vrea să-i ducă lui Rex bolul cu apă. Ajută-l să găsească drumul potrivit.

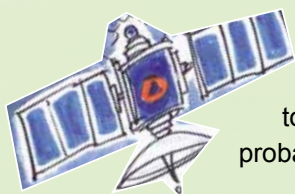

Sirenele ne avertizează în caz de pericol

Andrei meșterește în camera sa. Pregătește un album foto pentru tatăl său care își sărbătorește în curând ziua de naștere. Andrei e adâncit în munca sa. Manevreează lipiciul, foarfeca și pixul concentrat la maximum. Sub fiecare poză ar trebui să se afle câte o propoziție amuzantă de care tatăl său precis se va bucura. Andrei scrie cu atenție sub fiecare poză din albumul foto propoziții precum: „Eu și tati la pescuit”, „Tati mă învață să merg cu bicicleta”, „Ziua tăticilor la grădiniță”. Adâncit în gânduri, Andrei tresare deodată speriat. Dintr-o dată începe să sune o sirenă. Ce să fie oare? Să fie un incendiu? Andrei strâmbă nesigur din nas și adulmecă aerul. Ciudat, se gândește el, nu simt niciun miros de fum. Oare s-a declanșat un incendiu la parter, iar eu nu mi-am dat seama? Nici Rex nu simte nimic cu nasul lui fin.

Îngrijorați, cei doi aleargă iute ca săgeata în bucătărie, unde mama lui Andrei face clătite. Lui Andrei i s-a tăiat respirația. „Ce s-a întâmplat? De ce se aude sirena?” Mama sa zâmbeste și îi oferă lui Andrei o clătită proaspătă și o cană de lapte cu cacao. „Liniștește-te, dragul meu, totul e în regulă! E doar o alarmă de probă”, spune ea. „O alarmă de probă?” se miră Andrei.

Mama se așază în dreptul lui Andrei și îi explică care e treaba cu sirenele. „Țara noastră a dezvoltat un sistem prin care oamenii din România sunt avertizați prin sirene în caz de catastrofe sau atac armat. Sistemul îi avertizează pe oameni și sunt transmise avertismente către posturile de radio și televiziune. În plus, astfel li se poate explica oamenilor cum trebuie să procedeze în caz de urgență.” Andrei face ochii mari. Mama sa toarnă niște aluat de clătite în tigaia încinsă și îi explică lui Andrei cum stau lucrurile. „Nu e suficient să-i avertizezi pe oameni cu privire la o catastrofă prin intermediul sirenelor. Aparatul radio trebuie să fie pornit, altfel nu poți auzi avertismentele”. Andrei presară niște zahăr pudră pe clătita sa, mușcă din ea și îi dă și lui Rex o bucățică. „Sistemul de avertizare va fi dezvoltat și mai mult” spune mama sa.

În viitor, atât ceasurile deșteptătoare cu radio, cât și detectoarele de fum și poate chiar și claxoanele mașinilor vor fi conectate la un sistem prin satelit și ne vor avertiza în caz de pericol, de exemplu, în caz de furtună sau inundații”. „Ce treabă deșteaptă!”, se gândește Andrei, așa află cu siguranță toată lumea dacă există vreun pericol. Liniștit, Andrei mai ia două clătite – una pentru el și una pentru Rex – și se întoarce în camera sa pentru a mai meșteri la albumul foto pentru tatăl său.

TEST

Populația României este avertizată de la nivel central în cazul producerii unei catastrofe. Cum se întâmplă acest lucru?

Prin semnale de fum.

Prin semnale sonore emise de sirene.

Prin intermediul poștașului.

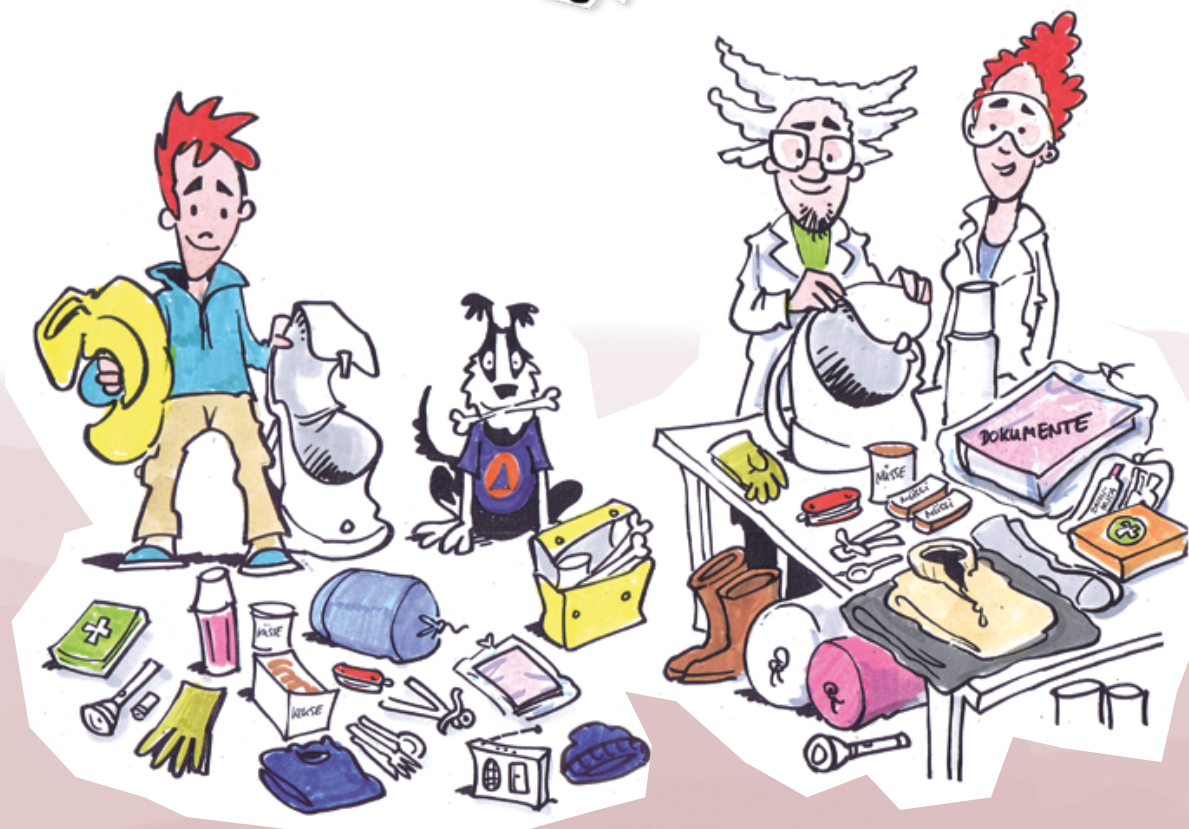
Rucsacul pentru situații de urgență

Un incendiu, o conductă stricată de gaz sau o bombă aeriană veche nedetonată. Trebuie să ieși de urgență din casă și nu-ți mai rămâne deloc timp să-ți salvezi tricoul preferat, cărțile frumoase, albumul de colecție, ursulețul de pluș sau lucrurile pentru școală. Toată lumea e fericită dacă nimeni nu e rănit. Desigur, ar fi foarte trist dacă ți-ai pierde într-un incendiu jucăria preferată, spre exemplu. Adulții au însă dreptate când spun că toate se pot înlocui, cumpărând lucruri noi.

Dacă familia ta și-a luat măsuri de precauție și a încheiat o asigurare, atunci va primi bani pentru îmbrăcăminte, mobilă și jucării noi. Pe de altă parte, există și lucruri pe care nu le poți pur și simplu cumpăra noi. E vorba de documente precum actele oficiale, hârtii importante prin care poți dovedi cine ești, unde te-ai născut, când și unde te-ai căsătorit, ce asigurări ai, că ai închiriat o locuință, cât timp și unde ai lucrat, certificate și multe altele. De asemenea, e vorba și de amintiri personale precum fotografiile de familie. Pe acestea nu le poți recupera, indiferent câți bani ai avea. De aceea este important să fii pregătit pentru astfel de situații care pot apărea dintr-o dată și care pot distruge tot. Dacă ți se spune: „Trebuie să ieșim urgent din casă”, cel mai bine ar fi să ai la îndemână o singură valiză sau un rucsac în care să știi că se află absolut tot ce e cu adevărat important pentru a te descurca până când te poți întoarce din nou acasă.

Ce ar trebui să conțină bagajul pentru situații de urgență?

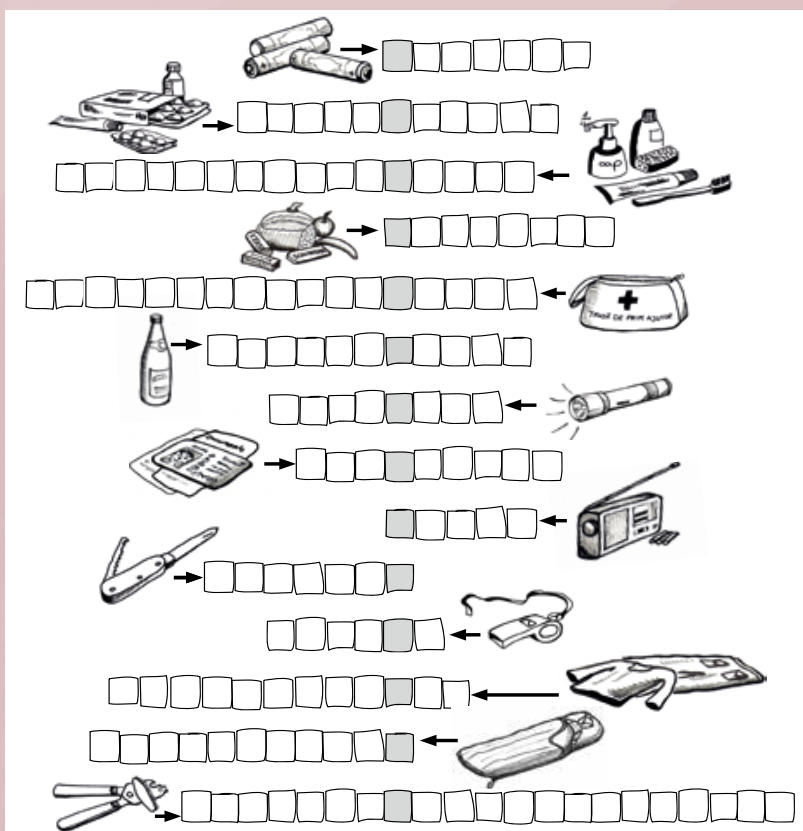
În bagajul tău pentru situații de urgență ar trebui să se regăsească îmbrăcăminte rezistentă și călduroasă, lenjerie de corp, ciorapi și pantofi, săpun și o periuță de dinți, o pătură călduroasă sau un sac de dormit, o lanternă de buzunar cu baterii, o căciulă, vesela și tacâmuri, ceva de băut și de mâncare. E foarte important să ai și un mic aparat radio cu baterii și baterii de rezervă. Astfel vei putea afla informații actuale, căci salvatorii îi vor informa cel mai adesea pe oameni prin intermediul radioului cu privire la ceea ce au de făcut. Dacă trebuie să iei în mod regulat medicamente, atunci și acestea ar trebui să se regăsească în bagajul tău pentru situații de urgență. Cel mai simplu e să împachetezi toate aceste lucruri într-un rucsac. Așa ai ambele mâini libere atunci când îl porți. Pe lângă toate aceste lucruri pe care le-ai împachetat și tu, părinții tăi ar mai trebui să aibă în rucsacurile lor mâncare și băutură pentru două zile, baterii de rezervă, un deschizător de conserve, un briceag, o trusă de prim ajutor și documentele importante ale întregii familii. Acestea trebuie să fie împachetate într-o husă impermeabilă, astfel încât hârtiile să nu fie afectate de umezeală. În plus, ar fi bine ca prietenii și rudele să

Rex știe...

O idee bună e să ai și un breloc sub formă de capsulă pentru situații de urgență pe care să îl agăți la chei. Pe un bilețel de hârtie din acest breloc vor fi trecute numele tău, adresa ta și cele mai importante numere de telefon. Dacă se întâmplă să pățești ceva, salvatorii vor putea astfel să-i găsească rapid pe părinții tăi.

ai bă copii după aceste documente; atunci e și mai sigur. Odată ce ți-ai pregătit rucsacul, pune-l într-un loc la îndemână, în care să poată fi găsit rapid de oricine din familia ta. În caz de urgență, nu uita să-ți iei cu tine la ieșire animalul de companie!

bagaj (kit) de urgență

Soluția:

Andrei se pregătește pentru o situație de urgență

Andrei s-a interesat îndeaproape – ca și tine, de altfel – cu privire la situațiile de urgență. A citit mult, s-a uitat la imagini și s-a gândit mult la ceea ce a aflat despre acest subiect.

Ce ar face acum dacă s-ar lua curentul? Ce ar fi dacă nu doar Vințu de Jos, ci și localitatea sa ar fi afectată de inundații severe? Și-a împachetat de fapt rucsacul pentru situații de urgență?

Andrei aleargă la ușă, ia bicicleta, un aparat radio, baterii, o canistră de apă, o conservă de legume, un deschizător de conserve, lumânări, bolul lui Rex și hrană uscată, precum și multe alte lucruri și le duce în camera sa. Tatăl și mama sa privesc cu interes întregul spectacol. „Ce faci acolo?”, îl întreabă curioși.

„Mă pregătesc în caz de urgență. Mai trebuie doar să fac copii xerox după certificatul meu de naștere și să-mi împachetez rucsacul pentru situații de urgență”, răspunde Andrei cu sufletul la gură. Părinții săi îl pot însă liniști deoarece s-au pregătit deja pentru orice eventualitate. „Hai să ne uităm împreună dacă nu cumva am uitat ceva”, îi propune zâmbitoare mama și urcă apoi împreună treptele.

Sari în ajutorul altora

Andrei își va aduce pentru mult timp aminte de această zi. Are un coleg nou de clasă pe care îl cheamă Gboli. Ce nume neobișnuit, se gândește Andrei, și tocmai de aceea îl întreabă de curiozitate pe Gboli în timpul primei pauze mari de unde vine mai exact. „Din Sierra Leone”, îi răspunde Gboli. Andrei rămâne cu gura căscată. Nu a cunoscut niciodată vreun băiat din Sierra Leone. Gboli îi explică lui Andrei că s-a mutat de scurt timp în România, împreună cu părinții și frații săi și că se bucură să aibă un coleg de bancă atât de simpatic ca Andrei.

După prima pauză urmează ora de limba română cu doamna Popescu. Doamna Popescu îl roagă pe Gboli să citească cu voce tare un text despre paramedici. Multe dintre cuvintele din text sunt noi pentru Gboli, așa că îi vine greu să le pronunțe. Nesuferitul de Răducu din ultimul rând, precum și alți colegi de clasă, încep să chicotească deoarece Gboli pronunță greșit unele cuvinte. Gboli devine dintr-o dată foarte tăcut, lacrimile șiroindu-i pe obraji. Fuge afară din clasă hohotind de plâns pentru că ceilalți copii râd de el.

Doamna Popescu e revoltată de comportamentul obraznicului de Răducu și a celorlalți colegi de clasă care chicotesc și îi notează în catalog. Andrei se gândește cum s-ar simți el dacă ar fi cel nou într-o clasă din Sierra Leone. Cel mai probabil nu ar ști să citească nici măcar un cuvânt. Îi e milă de Gboli, așa că-și așază brațul pe umărul său pentru a-l consola. „Nu-l băga în seamă pe nesuferitul ăsta de Răducu”, îi spune Andrei, „e clar că ai nevoie de mai mult exercițiu la citit. Totul e nou pentru tine. Te ajut eu!”

„Serios?”, îl întreabă Gboli cu ochii înlăcrimați. „Sigur că da!”, îi răspunde Andrei, întinzându-i lui Gboli un șervețel.

Pe parcursul următoarelor săptămâni, Andrei și Gboli exersează cu spor cititul. Gboli face repede progrese, iar după o lună reușește deja să citească textul despre paramedici la fel de cursiv ca ceilalți copii. Doamna Popescu e foarte impresionată de progresul lui Gboli și îl laudă pe Andrei pentru ajutorul oferit acestuia. „Gestul tău de a-l ajuta pe Gboli este exemplar. Este foarte important să le sari altora în ajutor, doar așa poate să funcționeze o societate.”

Ceilalți copii își cer chiar scuze că au râs de Gboli la început. Doar nesuferitul de Răducu se scobește cu degetul în nas și îl privește morocănos. Căci Gboli poate să citească între timp chiar mai bine decât el.

Andrei și Gboli devin prieteni foarte apropiați. Se întâlnesc des să se joace și fac lucruri nemaipomenite împreună. Sunt însoțiți mereu – de cine altcineva – decât de Rex, câțelul. Într-o zi, în timp ce afară plouă cu găleata, Andrei, Gboli și Rex stau în camera lui Andrei și colorează. Căutând un creion roșu, Gboli dă întâmplător peste textul despre paramedici. „I-auzi, Andrei”, spune Gboli, „de ce nu ne facem și noi paramedici? Atunci putem să-i ajutăm pe alții, așa cum m-ai ajutat atunci și tu pe mine”. Andrei e încântat de idee, iar câțelul Rex latră în semn de aprobare. În ziua următoare, cei doi băieți o întreabă pe doamna Popescu cum pot deveni paramedici. Doamna Popescu le explică lui Andrei și Gboli că pentru a deveni paramedic trebuie să faci un curs. Cei doi sunt foarte încântați de această idee. Se hotărăsc să urmeze un curs de prim-ajutor pentru a le fi alături colegilor și colegelor în caz de urgență. Doamna Popescu le mai explică că pot fi de ajutor și în afara școlii și anume ca voluntari, spre exemplu la pompieri, la serviciul de ambulanță, în organizații umanitare sau la Crucea Roșie. Salvatorii voluntari nu primesc bani în schimbul ajutorului oferit, dar pentru mulți alți oameni sunt „eroii zilei”. La fel ca Andrei și Gboli, care vor să îi ajute pe alți oameni în situații limită. Și animalele, precum câțelul Rex, pot fi astfel de eroi.

După absolvirea unui curs special de dresaj, aceștia sunt cunoscuți sub numele de „câini de salvare”.

Răspunsurile corecte:

Test pagina 5: răspunsul nr. 2, Test pagina 12: răspunsul nr. 2; Ghicitoarea cu rucsacul pagina 12: cuvintele de sus în jos – baterii, medicamente, articole de igienă, alimente, trusă de prim ajutor, sticlă de apă, lanternă, documente, radio, briceag, fluier, îmbrăcăminte, sac de dormit, deschizător de conserve. Soluția = bagaj (kit) de urgență

Ofertele pentru cadre didactice, părinți și formatori din cadrul organizațiilor umanitare sunt disponibile pe pagina de internet: <https://www.igsu.ro/Joc/>:

Punem la dispoziție fișe de lucru ca materiale didactice pentru clasele 1-5, ce pot fi folosite pentru diferite materii sau proiecte săptămânale, precum și pentru sesiunile dedicate copiilor în cadrul organizațiilor umanitare sau pentru acasă. Fiecare fișă de lucru este însoțită de observații metodico-didactice cu privire la posibilitățile de utilizare a fișelor de lucru.

Următoarele fișe de lucru vă stau la dispoziție :• lute ca fulgerul – Informații de bază cu privire la comportamentul corect în caz de furtună

- O chestiune de onoare – Informații de bază pe marginea voluntariatului
- Ardoare – Informații de bază cu privire la educația pentru prevenirea incendiilor
- Folositor – Informații de bază cu privire la comportamentul corect în caz de urgență
- Săritor – Cooperarea socială în cadrul societății

Luați legătura cu noi pentru a vă transmite numărul necesar de fișe de lucru, precum și multe alte materiale.

The European Commission provides funding for the project.

Project Partners

UNIVERSITATEA
BABEŞ-BOLYAI

Yaps
Raising
young people's
awareness on
preparedness and
self protection

Casetă tehnică

Lucrarea de față a fost elaborată de către Biroul Federal German de Protecție Civilă și de Asistență la Dezastre (BBK) în colaborare cu Organizația de Cruce Roșie din Austria, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, în cadrul unui proiect finanțat de către Uniunea Europeană:

YAPS

Creșterea gradului de conștientizare a tinerilor privind pregătirea și protecția împotriva riscurilor (Raising young people's awareness on preparedness and self protection)
www.yaps.online

Proiectul a fost finanțat de către Comisia Europeană: DIRECȚIA GENERALĂ AJUTOR UMANITAR ȘI PROTECȚIE CIVILĂ ECHO SUB/2015/721166/PRÉP12
Durata proiectului: 1 ianuarie 2016 - 31 decembrie 2017

Editat de:

Biroul Federal German de Protecție Civilă și de Asistență la Dezastre (BBK)
PO BOX 1867, 53008 Bonn, Germania
Telefon: +49 0228 - 99550 - 0

Redactare:

Claudia Eiselt, Steffen Dieker
Stiftung Jugend und Bildung în colaborare cu Biroul Federal German de Protecție Civilă și de Asistență la Dezastre (BBK)

Texte:

Jana Both, Steffen Dieker, Miriam Elmers

Ilustrații:

Michael Hüter

Concept grafic:

Muehlhausmoers corporate communications gmbh

Ediție: 2017

Tipar: MKL Druck GmbH & Co. KG, Münster, Germania